

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ ที่รัฐบาลมอบอำนาจในการบริหารงานตามภารกิจต่างๆ โดยหลักการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่ท้องถิ่นเพื่อปกครองตนเองได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 โดยให้ความสำคัญกับการปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งวางหลักการอย่างชัดเจนไว้ในหมวด 14 มาตรา 281-290 ของรัฐธรรมนูญ แสดงเจตนารมณ์ให้มีการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น โดยเน้นให้ท้องถิ่นมีสิทธิปกครองตนเองมีอิสระในการกำหนดทิศทางการบริหารท้องถิ่นของตนเองรวมทั้งมีอิสระในการบริหารงานทั้งทางด้านการบริหารกำลังคนและงบประมาณ ทั้งนี้เน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและเป็นที่มาของการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ผลจากรัฐธรรมนูญ และกฎหมายฉบับดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ และส่งผลให้บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดแบ่งภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะระดับชุมชน ส่วนราชการบริหารส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รับผิดชอบการดำเนินงานของรัฐในระดับประเทศ และภูมิภาค โดยให้คำปรึกษาและสนับสนุน กำกับดูแลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพียงเท่าที่จำเป็น ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการจัดบริการสาธารณะไม่กี่ด้าน และส่วนใหญ่ไม่ใช่บทบาทหลักในการพัฒนาท้องถิ่นแต่เป็นแค่การจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน เช่น การจัดเก็บขยะและกำจัดขยะ งานดูแลความสะอาดของถนนและท่อระบายน้ำ ส่วนบทบาทหลักในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหน้าที่ของส่วนราชการระดับภูมิภาค

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินงานทั้งในด้านการพัฒนาตำบลและภารกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย กล่าวคือ มาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 5)

พ.ศ.2546 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและมาตรา 67 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำ 9 ประการ ได้แก่ จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็กเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการผู้ทุพพลและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร การกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สมาชิกสภาอบต.) หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่ไม่โปร่งใสหรือสร้างความเสียหายต่อองค์กร นายอำเภอสามารถเสนอผลการสอบสวนให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อสั่งให้ผู้นั้นออกจากตำแหน่งยุบสภาอบต. หรือประชาชนสามารถเข้าชื่อถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้ เช่นกัน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถปฏิบัติหน้าที่ในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและจำเป็นต้องมีการประเมินผลทำให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล (ประหยัด หงษ์ทองคำ และอนันต์ เกตุวงศ์, 2524:14)

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อปี พ.ศ.2540 แบ่งโครงสร้างส่วนราชการย่อยออกเป็น 3 ส่วน คือ สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กมีพื้นที่ประมาณ 45.64 ตารางกิโลเมตร มีหมู่บ้าน 16 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 6,799 คน มีงบประมาณประจำปี 2548-2551 จำนวน 61,176,736.71 บาท และมีงบประมาณประจำปี 2553 - 2555 จำนวน 70,793,108 บาท และจากสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ที่ผ่านมา ประสบปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดทั้งในด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการ

ผลจากปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของส่วน โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ โดยเฉพาะการพัฒนาตำบลโนนสวรรค์ตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2553 – 2555 ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า ทางระบายน้ำ ท่อข้าม ที่จอดรถ ปรับปรุงและบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและ

สาธารณูปการให้มืออย่างทั่วถึงเพียงพอ การวางผังเมือง พัฒนาปรับปรุงรักษาพื้นที่สาธารณะ ประโยชน์ของชุมชน การดำเนินงานพัฒนาด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม เช่นการจัดทำป้ายและ จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เสริมสร้างวินัยจราจรให้แก่ประชาชน การตั้งจุดเตือนในช่วง เทศกาลประจำปี ปรับปรุงและพัฒนาสวนสุขภาพ อนุรักษ์ประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติ ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยดินอุทกและถมดิน จัดอบรมทบทวนสนับสนุนกิจกรรมของอาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) การดำเนินงานพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาล เช่น พัฒนาอาคาร สถานที่ สถาปัตยกรรมทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนน สวรรค์ ซึ่งประชาชนยังต้องการให้ส่วน โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์มีการ ดำเนินงานด้านต่างๆอีกหลายประการ ปราบกฏการณ์ดังกล่าวอยู่ในรูปแบบของการทำหนังสือ ร้องขอผ่านคณะกรรมการหมู่บ้านซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์เป็น กรรมการในทุกหมู่บ้าน (องค์การบริหาร โนนสวรรค์ 2552 : 3) ต่อมาส่วน โยธาองค์การบริหาร ส่วนตำบลโนนสวรรค์ได้ดำเนินงานด้านต่างๆตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2553 – 2555 ของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ พร้อมได้นำข้อมูลจากการร้องขอของคณะกรรมการ หมู่บ้านมาปรับปรุงการดำเนินงานและมีการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้นและผู้ที่สามารถจะแสดงความคิดเห็นได้ดีน่าจะเป็น ประชาชนในเขตบริการ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการ ดำเนินงานของส่วน โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัด ร้อยเอ็ด

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของส่วน โยธาองค์การ บริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับ การศึกษาต่อการดำเนินงานของส่วน โยธาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุม รัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานของส่วน โยธาองค์การ บริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่วน โยธาขององค์การบริหารส่วน ตำบล โนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานส่วน โยธาขององค์การบริหารส่วนตำบล โนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัด ร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขอบเขตในการศึกษาดังนี้

1. เนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของ ส่วนโยธาขององค์การบริหารส่วนตำบล โนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตาม แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2553 - 2555 องค์การบริหารส่วนตำบล โนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น

- 1.1 ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า ทางระบายน้ำ ทำข้าม และที่จอดรถ
- 1.2 จัดให้มีปรับปรุงและรักษาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้มืออย่าง ทัวถึง และเพียงพอ

1.3 จัดให้มีการวางผังเมือง

1.4 จัดให้มีพัฒนาปรับปรุงและบำรุงรักษาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของ

ชุมชน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น

- 2.1 ส่งเสริมการรักษาวินัยด้านการจราจรให้กับประชาชน
- 2.2 เสริมสร้างมาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 2.3 จัดให้มี ปรับปรุงและพัฒนาสวนสุขภาพ

2.4 รมรงค์และประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการขุด

ดินและถมดินและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.5 จัดให้มีและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

2.6 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3. ยุทธศาสตร์ด้านการเมืองและการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เช่น

3.1 พัฒนาอาคาร สถานที่ และสภาพภูมิทัศน์ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 16 หมู่บ้าน จำนวน 4,820 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์, 2552 : 3)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตาม

3.1.1 เพศ

3.1.2 อายุ

3.1.3 ระดับการศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2553 - 2555 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3.2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม

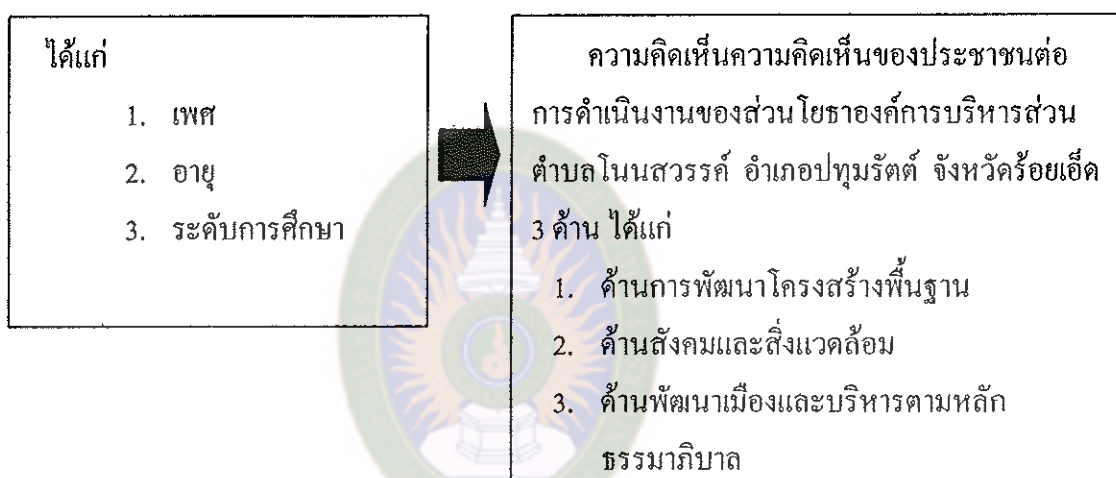
3.2.3 ยุทธศาสตร์ด้านการเมืองและการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้ศึกษาได้สรุปกรอบแนวคิดในการศึกษา การค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่วน โยธา ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

2. การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานของส่วนโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2553 - 2555 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น

2.1.1 ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า ทางระบายน้ำ ทำข้าม และที่จอดรถ

2.1.2 จัดให้มีปรับปรุงและรักษาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้มีอย่างทั่วถึง และเพียงพอ

2.1.3 จัดให้มีการวางผังเมือง

2.1.4 จัดให้มีพัฒนาปรับปรุงและบำรุงรักษาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน

3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น

3.1.1 ส่งเสริมการรักษาวินัยด้านการจราจรให้กับประชาชน

3.1.2 เสริมสร้างมาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.1.3 จัดให้มี ปรับปรุงและพัฒนาสวนสุขภาพ

3.1.4 รณรงค์และประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการ ขูดคินและถมคินและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.1.5 จัดให้มีและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

3.1.6 ส่งเสริมให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4.1 ยุทธศาสตร์ด้านการเมืองและการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เช่น

4.1.1 พัฒนาอาคาร สถานที่ และสภาพภูมิทัศน์ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์

3. ประชาชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก หรือความคิดอ่านของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หรือเรื่องราวต่างๆ ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ใช่หรือไม่ใช่ การประเมินค่าที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งรอบ ๆ ตัว

ประโยชน์การศึกษา

ข้อสนเทศที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำเสนอผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้ปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY